

MŮJ HASSAN JE ÚPLNĚ *JINÝ!*

Žena je většinou kultur uctívána a obdivována. Ale existují i kultury, kde je sice postavení ženy „na oko“ silné, ale pánem tvorstva a lídrem je muž, jehož přání, potřeby i rozkazy by měly být slepě následovány. Tuhle kulturu jsem během třinácti let v Egyptě okusila na vlastní kůži, a vyslechla i pozorovala mnoho osudů žen. Šťastnějších, i méně veselých.

TEXT: TEREZA NEDOBITÁ

S gfgfgfghghghky především malé děti a starší lidé, těhotné ženy, alergici, astmatici, cukrovkáři, kardiaci, revmatici, alkoholici, toxikomani a lidé se sníženou imunitou

Je to už dávno, kdy jsem se rozhodla ukončit slibnou kariéru v Evropě a po třicítce jsem se odstěhovala do egyptského městečka na Sinaji. Za dobu, kdy jsem mezi Egyptany i Beduíny žila, jsem viděla mnoho změn v pojmání, přijímání a chápání ženy. I sem pomalu, ale jistě proniká emancipace, ale ne do všech koutů Egypta stejně rychle. A ať se pohybujete v oblasti jakkoli turistické a jste obklopena Egyptany, kteří sami sebe nazývají moderní (či open-minded), stále jste ŽENA. A k tomu EVROPANKA. Upřímně, není nic méně pohodlného.

ALFOU A OMEGOU VŠEHO JE NÁBOŽENSTVÍ

Islám je ve své podstatě skvělé náboženství. Problém je, že si ho každý Egyptan, nebo alespoň většina z nich, vykládá tak, jak se právě hodí. Své o tom ví kamarádka Karin, která byla v Egyptě vdaná dva roky. „S manželem jsme se před svatbou dobře znali, byli jsme spolu osm let. Takže jsem byla velice překvapena, když přišel s myšlenkou druhé manželky. Oháněl se při tom islámským právem, ale vůbec ho nezajímalo, že není schopen zabezpečit ani mě

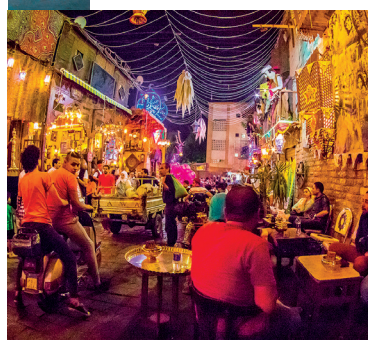
S gřfgřfgřghgkhky především malé děti a starší lidé, těhotné ženy, alergici, astmatici,

S gřfgřfgřghgkhky především malé děti a starší lidé, těhotné ženy, alergici, astmatici,

S gřfgřfgřghgkhky především malé děti a starší lidé, těhotné ženy, alergici, astmatici, cukrovkáři, kardiaci, revmatici, alkoholici, toxikomani a lidé se sníženou imunitou

S gřfgřfgřghgkhky především malé děti a starší lidé, těhotné ženy, alergici, astmatici,

**VZALI JSME SE,
PROTOŽE JAKO
NESEZDANÍ JSME
NA DOVOLENÉ
NEMOHLI OBÝVAT
JEDEN POKOJ.**

a naši právě narozenou dceru. Islám přitom umožňuje mnohoženství, ovšem právě s tím, že mezi všechny – až čtyři – manželky musí být vše, včetně citů, rozděleno rovnoměrně... Kvůli svatbě s ním jsem konvertovala k islámu, a dodnes vzpomínám, jak se mu líbilo, když šejk v mešitě říkal, aby se mnou jednal podle zákonitostí islámu, nikoli jako egyptský muž... Nakonec jsme se rozvedli a on má teď jinou rodinu. Na naši dceru nepřispívá a ani ji po našem odjezdu neviděl.“

NENÍ MATKA JAKO DCERA A NENÍ ŽENA JAKO ŽENA
Mimochodem, v Egyptě existují dva typy sňatků – orfi, jinak řečeno papír na sex, který opravňuje pár spolu žít. Stačí se jen jeden večer zastavit u právníka, sehnat svědky, podepsat smlouvu, a soužití už není trestné. A pak je tu regulérní mezinárodně uznávaný sňatek, platný v obou zemích.

Protože já žila v turistické oblasti, všechno bylo volnější, a existovaly i páry, které spolu žily bez jakéhokoli papíru. Egypťani ale většinou nejsou z tohoto typu soužití nadšení, protože je proti jejich náboženství. A egyptská rodina má k němu nekonečné množství připomínek.

Můj kamarád Mohamed, jinak velmi moderní muž, žije dlouhá léta s Evropankou, své matce svůj vztah ale nechce přiznat. V Egyptě je totiž také velký rozdíl v tom, jestli je žena mužovou matkou, milenkou, manželkou nebo sestrou... Vždycky, když matka přijela, Mohamed se na pár dní nebo týdnů odstěhoval od své „orfi ženy“ Isabel do mnohem chudšího domu, než jaký spolu normálně obývali. Maminka užívala v témže domě pokoj pro hosty, vařila, starala se o syna, a ten se jí za to náležitě odměňoval – polibek na přivítanou je zcela normální, maminka se na ulici vodí za rámě nebo

za ruku, objímá se, často je jí políbena ruka a nikdy se jí neodporuje.

„Nedovedla jsem to pochopit. Nejsem jedna z MMD (*My Mohamed Is Different /Můj Mohamed je jiný*), ale jeho strach z matky je opravdu zářející,“ přiznává Isabel s tím, že problémy ve vztahu jinak nemají, žijí v klidu a jsou šťastni, ale Mohamedova neschopnost říci rodině pravdu a konečně Isabelu přiznat, ji poněkud ubíjí.

ŽENA JAKO OBJEKT TOUHY

Když Egypťan po ženě touží, není tomu v kultuře jinak, než v kultuře západní. Egypťani navíc dokážou být velmi romantickými a pozornými svůdníky.

A my, Evropanky, na to často slyšíme a necháme se doslova zblbnout. „Pokud jde o ženu skutečně vyvolenou a milovanou, a ne takovou, která je předem vybrána rodinou a bez opravdového zájmu obou budoucích manželů, je ženě věnována i větší pozornost, než jakou známe z Evropy,“ říká Marina, Ukrajinka žijící v turistickém místě se svým egyptským manželem. Marina hovoří plynule arabsky, s Ahmedem se poznali při jejich studiích arabštiny v Alexandrii. „Studovala jsem tu, takže jsem poznala egyptskou kulturu opravdu zevnitř. A to ještě, než jsme

se vzali. Jasně, i v egyptské kultuře mladí randí, ale nemůže to být tak úplně „se vším všudy“. Sex by měl být výsadou manželů, ale většinou ve větších městech a bohatších kruzích je to často jinak. Nebo alespoň na oko. A hlavně i v Egyptě existují dívky lehkých mravů. Je na ně pohlíženo s despektem, a to v tom smyslu, že „je moc fajn si užít, ale domů bych si „to“ nevzal.“

Podle Mariny je uzavření manželství dvou Egypťanů často spíš obchodní záležitost – muž musí za ženu zaplatit a rodiny dlouho debatují, co který z budoucích manželů do společné domácnosti přinese. „Ahmed si uvědomoval, oč je pro něj jednodušší vzít si mě. Moje rodina je daleko, nemusí za mě

S gfgfgfgfghghgkhy
především malé děti
a starší lidé, těhotné
ženy, alergici, astmatici,

S gfgfgfgfghghgkhy
především malé děti
a starší lidé, těhotné
ženy, alergici, astmatici,

nic platit,“ pokračuje Marina, která sama přistupovala k manželství pragmaticky: „Normálně jsme spolu chodili ven, ukazovali se na veřejnosti, chodili do kina nebo na večere. Problém nastal, když jsme chtěli jet na dovolenou, protože egyptský zákon neumožňuje nesezdaným párům obývat jeden pokoj v hotelu nebo si společně pronajmout byt. Takže jsme se radši vzali.“ Ovšem i do jejich vztahu mluvila rodina, a to je Ahmed ze vzdělané zcestované rodiny, mající v Alexandrii krásný dům, a oba jeho rodiče pracují.

Práce (ve smyslu zaměstnání) žen přitom není v Egyptě, hlavně na vesnicích, obvyklá. Důvodem je, že muž má o rodinu zabezpečit a žena by měla být doma a věnovat všem čas péči o něj, děti a dům. Proto většinu prací v Egyptě, i těch, které my považujeme za ženské (uklízění, pokojské, hostesky apod.), zastávají muži. A právě v turistických oblastech je tento přebytek mužů a absence místních žen na veřejnosti důvodem k boomu sexuálního turismu posledních – řekněme – dvaceti let.

MATKA JE NEJVÍC

Ale vraťme se zpět k příběhům žen. Většina mých kamarádek se shoduje, že počátek smíšeného manželství bývá fází neustálého tokání. „Je to často i proto, že muž je konečně před bohem „čistý“, protože jedině manželský sex je ten správný. Hassan mi na začátku manželství stále nosil a kupoval dárky a říkal mi, že jsem jeho královna. Dokonce si myslím, že nelhal, vážně si myslel, že to tak je a zůstane,“ říká Nella, která do svatby jezdila do Egypta jen na časté dovolené. „Ukázalo se ale, že jsme se prakticky neznali. Jeden druhého jsme začali objevovat až poté, co jsme si řekli „ano“. A nebylo to jednoduché, především proto, že důvodem našeho sňatku bylo mé těhotenství. Doufala jsem, že se to po narození miminka srovná. Ale opak byl pravdou. Narodila se nám totiž

holčička...“ upozorňuje Nella na fakt, že pokud novomanželé čekají prvorozeného potomka, většina „klasických“ Egyptanů si přeje chlapce. „Když se Amina narodila, náš vztah se ještě zhoršil. Už v porodnici s námi byla Hassanova matka a kecala doslova do všeho. A matce se neoponuje, matka má vždycky pravdu – je nejlepší kuchařka, všechno ví a je nejdůležitější bytostí na světě. Ahmed nejen mně, ale později i naši dceři dával jeho matku za jediný vzor, což byla jedna z posledních kapek našeho manželství,“ vzpomíná Nella, která dnes žije se svou dcerou doma, v Itálii, kam odjely tajně.

KOMPROMISY SE NENOSÍ

Postavení ženy v egyptské společnosti je velmi kontroverzní. Status je potřeba si obhajovat prakticky denně, a to bez ohledu na to, jste-li místní, nebo cizinka. Každé manželství je o kompromisech a hledání přijatelných cest a řešení, ovšem v muslimském Egyptě je to, stejně jako v každé jiné východní kultuře, daleko těžší. Tradice, výchova, společenské nastavení a vůbec prostředí, z něhož většinou muž pochází, je naprosto odlišné od západního kulturního nastavení. Není ale pravda, že každá muslimská žena je chudinka! Navíc matka rodu – z titulu „ta, která přivedla na svět děti“ – často vládne pevnou rukou, alespoň pokud jde o rozpočet a hospodaření.

V posledních letech každopádně emancipace dochází i do Egypta, rozvody iniciované ženou jsou téměř na denním pořádku. Přibývá i sňatků Egyptanek s Evropany nebo Američany, které byly dříve téměř nemyslitelné. ■

MANŽELSTVÍ S CIZINKOU

Většina smíšených manželství z mé zkušenosti nefunguje, i když existují výjimky. Ne že by západní manželství fungovala o tolik lépe, ale když jsou oba partneři z jedné kultury, je to nedocenitelné plus. Evropanky, Američanky a nově i Asiatky se v Egyptě vyskytují hlavně v turistických oblastech, v metropolích a velkých městech, kde studují, žijí nebo samy pracují a učí na školách.

V turistických oblastech se sdružují mladí muži ze všech možných koutů země – pocházejí většinou z tradičních rodin a snaží se zde nalézt životní štěstí. To v jejich pojetí znamená nekončící zdroj příjmů, který by jim umožnil podporovat jejich rodiče. A tímto zdrojem pro ně západní ženy jsou. Tito chlapci znají odhalenou – rozumějte nezahalenou – jen matku nebo sestru. Najednou se před jejich očima producírují ženy, v plavkách, šatech na ramínka a vysokých podpatcích. Nezřídka jim dokonce samy nabízejí klíče od pokojů, protože do turistických oblastí přijíždějí za sexuální turistikou. Na jednu nebo více nocí jsou nejlepšími učitelkami. Mnoho dosud nepolíbených chlapců zde načerpá „cenné“ zkušenosti, jimiž si naprosto zlikvidují žebříček hodnot, ale zato výrazně stoupne jejich ego.